Smärre meddelanden och notiser.

Arachnider från norra Dalarna, insamlade av K. H. Forsslund.

För ett par år sedan mottog jag till bestämning från fil. mag. Karl-Herman Forsslund en mindre samling arachnider från norra Dalarnas fjälltrakter. Då jag erhållit välvillig tillåtelse att publicera materialet och det dessutom visat sig, att samlingen innehåller ett par föga kända arter, framlägger jag härmed en förteckning över de ingående arterna jämte fyndorter. — Samtliga fyndorter ligga inom Idre, Särna, Lima eller Våmhus socknar i Dalarna.

I. Araneae.

Drassidae.

Gnaphosa muscorum L. Koch. Töfsingdalen (Under tallbark) 1 ♀ subad. $^{18}/_{6}$ 1925. Hövden (tallstubbe), 1 ♀ $^{20}/_{7}$ 1925. Slugufjäll (under sten), 1 ♀ m. äggkokong, $^{25}/_{7}$ 1925.

Thomisidae.

Xysticus viaticus (L.). Slugufjäll (på Solidago), 1 ♀ $^{24}/_{7}$ 1925. Fulufjäll (mosse), 1 ♂ ad., 1 ♂ 2 ♀♀ juv. $^{10}/_{7}$ 1927. Nipfjället (barrskog), 1 ♀ $^{3}/_{8}$ 1928.

Xysticus pini (Hahn). Idre (tallskog), 1 ♀ $^{12}/_{7}$ 1925. Fulufjäll (mosse), 1 ♂ $^{10}/_{7}$ 1927. Bösjön, 1 ♀ $^{22}/_{7}$ 1928. Nipfjället (granskog), 1 ♀ $^{31}/_{7}$ 1928.

Xysticus excellens Kulcz. Slugufjäll, 1 ♀ $^{24}/_{7}$ 1925.

Philodromus emarginatus (Schrank). Töfsingdalen (kärr), 1 ♂ $^{16}/_{7}$ 1925.

Tibellus oblongus (Walck.). Andjusvarden, 1 ♀ $^{26}/_{7}$ 1928.

Thanatus formicinus (Oliv.). Hövden (hedtallskog), 1 ♀ $^{16}/_{6}$ 1925.

Attidae.

Salticus cingulatus (Panz.) Hövden (hedtallskog) 1 ♀ $^{16}/_{6}$ 1925.

Theridiidae.

Steatoda bipunctata (L.). Idre (lada i kärr), 1 ♀ juv. $^{11}/_{7}$ 1925.

Linyphiidae.

Linyphia pusillla Sund. Fulufjäll (mosse) 1 ♂, 1 ♀ $^{10}/_{7}$ 1927.
Bolyphantes index (Thor). Nipfjället (reg. subalp.), 1 ♀ $^{2}/_{8}$ 1928.

Micryphantidae.

Leptorrhoptrum huthwaitii (Cambr.). Fulufjäll (ormbunksförna), 1 ♀ $^{10}/_{7}$ 1927.

Dictynidae.

Dictyna uncinata Thor. Nipfjället (reg. subalp.), 1 ♀ $^{2}/_{8}$ 1928.

Argiopidae.

Aranea diadema L. Nipfjället (barrskog), 2 ♂ juv. 1 ♀ ad. $^{3}/_{8}$ 1928.
» *raji* Scop. Töfsingdalen (björkskog), 1 ♀ $^{17}/_{7}$ 1925. Slugufjäll (på Solidago), 1 ♂ $^{24}/_{7}$ 1925. Hövden (tallskog), 1 ♀ $^{20}/_{7}$ 1925. Töfsingdalen (tallskog), 1 ♀ $^{28}/_{7}$ 1925. D:o (lund), 1 ♂ $^{31}/_{7}$ 1925.
Aranea dumetorum Vill. Hövden (hedtallskog), 1 ♀ $^{16}/_{6}$ 1925. Töfsingdalen (kärr), 1 ♀ $^{16}/_{7}$ 1925. D:o (blockmark), 1 ♀ $^{16}/_{7}$ 1925.

Tetragnathidae.

Tetragnatha extensa (L.). Töfsingdalen (kärr). 1 ♂ $^{16}/_{7}$ 1925. Fulufjäll (på Salix), 1 ♀ $^{17}/_{7}$ 1925. Slugufjäll (kärr), 1 juv. $^{26}/_{7}$ 1925. Fulufjäll (carexkärr, reg. alp.), 1 ♀ $^{6}/_{8}$ 1927. Näcksjövarden (på Carex), 1 ♂, 1 ♀ $^{24}/_{7}$ 1928. Andjusvarden (vid mosstjärn i trädgränsen), 1 ♀ juv. $^{26}/_{7}$ 1928.

Agelenidae.

Argyroneta aquatica (L.). Töfsingdalen (mosse), 1 ♂ $^{18}/_{7}$ 1925. Fulufjäll (tjärn), 1 ♂ $^{15}/_{7}$ 1927.

Pisauridae.

Dolomedes fimbriatus (L.). Fulufjäll (mosse), juv. $^{10}/_{7}$ 1927.

Lycosidae.

Tarentula aculeata (Cl.). Hövden (hedtallskog), 1 ♂, 1 ♀ $^{16}/_{6}$ 1925. Storvätteshågna, 1 ♀ $^{20}/_{8}$ 1925. Idre (tallhed), 1 ♂ juv. $^{31}/_{7}$ 1928. Nipfjället (rished i reg alp.), 1 ♀ juv. $^{1}/_{8}$ 1928.
Acantholycosa lignaria (Cl.). Himmeråsen (tallstock), 1 ♀ $^{12}/_{7}$ 1925. Dyverån (i flottkoja), 1 ♀ (m. äggkokong) $^{27}/_{7}$ 1928.
Acantholycosa norvegica (Thor.). Töfsingdalen (torrfura), 1 ♂ $^{21}/_{6}$ 1925. D:o, 1 ♀ (m. äggkokong), $^{15}/_{7}$ 1925. Fulufjäll (blockmark), 1 ♂ $^{17}/_{7}$ 1927.
Lycosa tarsalis Thor. Hövden (hedtallskog), 1 ♀ $^{10}/_{6}$ 1925. Stor-

vätteshågna, 1 ♂ $^{20}/_{6}$ 1925. Töfsingdalen, 1 ♀ $^{20}/_{7}$ 1925. Slugufjäll (mosse), 1 ♀ $^{28}/_{7}$ 1925. D:o, 3 ♀♀ $^{30}/_{7}$ 1925.

Lycosa hyperborea Thor. Fulufjäll (reg. silv.), 1 ♂ $^{3}/_{8}$ 1927.

» *riparia sphagnicola* Dahl. Hövden (mosse), 1 ♂ $^{20}/_{7}$ 1925.

» *cursoria* C. L. Koch. Hövden (Hedtallskog), 1 ♂ $^{16}/_{6}$ 1925.

» *chelata* (O. F. Müll.). Hällsjön (timmerhög), 1 ♀ $^{14}/_{7}$ 1925. D:o, 1 ♀ $^{16}/_{7}$ 1925.

Lycosa eisenii Thor. Nipfjället (rished i reg. alp.), 1 ♀ $^{1}/_{8}$ 1928.

» *atrata* Thor. Storvätteshågna, 1 ♀ $^{20}/_{8}$ 1925. Fulufjäll (mosse), 1 ♂ $^{10}/_{7}$ 1927.

Lycosa septentrionalis Westr. Storvätteshågna, 1 ♀ $^{20}/_{8}$ 1925. Nipfjället (rished i reg. alp.), 1 ♀ $^{1}/_{8}$ 1928.

2. Opiliones.

Mitopus morio (Fabr.). Slugufjäll, 1 ex. $^{18}/_{6}$ 1925. Töfsingdalen (mosse), 2 ex. $^{20}/_{7}$ 1925. Nipfjället (reg. subalp., under sten), 1 ex. $^{2}/_{8}$ 1928.

Nemastoma lugubre (Müll.). Nipfjället (reg. alp.), 1 ex. $^{2}/_{8}$ 1928.

3. Chernetes.

Obisium muscorum Leach. Töfsingdalen, 1 ex. $^{18}/_{7}$ 1925. Närfjällsgraven, 1 ex. $^{15}/_{6}$ 1927.

Några av de uppräknade arterna tilldraga sig ett speciellt intresse. *Xysticus excellens* Kulcz. är i Sverige förut känd från Sarek- och Torneträskområdena, men dess förekomst i Dalafjällen tyder på en utbredning över hela fjällkedjan. Arten står *X. bifasciatus* (Cl.) nära och »ersätter» tydligen i våra fjälltrakter denna senare, i övriga Sverige ytterst vanliga art. Utanför vårt lands gränser är X. excellens känd från Kamtschatka, varifrån den först beskrevs, samt Nya Sibiriska öarna. Huruvida den norska arten *Xysticus norvegicus* Strand är samma art, kan jag ej med säkerhet avgöra.

Lycosiderna äro talrikt representerade i samlingen, ehuru de upptagna 10 arterna endast torde utgöra omkring halva antalet av i dessa trakter förekommande arter. Det intressantaste fyndet utgör *Lycosa septentrionalis* Westr. Westring beskrev arten efter norska exemplar 1861, och sedan dess har den ytterligare blivit känd från NV-Sibirien. Arten liknar mycket *L. lapponica* Thor, som måhända ej förekommer i våra sydliga fjäll, men som däremot är vanlig i Lapplands-fjällen. I samlingen förekomma annars samtliga av våra övriga nordliga Lycosa-arter: *L. atrata*, *L. eisenii* och *L. hyperborea*. *L. cursoria*, som Thorell omnämner endast från Härjedalen, är en lågbergsform och dess utbredning i Sverige tycks vara inskränkt till de sydligare fjälltrakterna.

Acantholycosa norvegica Thor. beskrevs av Thorell efter exemplar från Norge. Ehuru arten tycks vara vanlig i fjälltrakterna, ha varken Westring eller Thorell erhållit svenska exemplar. Den är emellertid ganska svår att infånga i likhet med den andra svenska arten av släktet, vilket kanske förklarar att den ej förut noterats för Sverige. Oftast träffar man A. norvegica på klapperstensfält i björkskogsregionen, där den kan uppträda i stort antal på stenblocken.

I samlingen ingår även ett par exemplar av Acantholycosa lignaria (Cl.). Denna art, som såväl till utseende som levnadssätt i hög grad liknar den föregående, förekommer ganska allmänt i hela Sverige från Skåne till Lappland men går troligen aldrig över barrskogsgränsen.

Åke Holm.

Neuronia phalaenoides L. iakttagen i antal i övre Klarälvdalen.

Under en resa i Klarälvdalen sommaren 1933 sågo vi denna vår största och praktfullaste och därtill mycket sällsynta nattslända på följande platser vid älven:

9—10/6. Sandnäs (5 km. s. om Fastnäs). v. älvstranden, c:a 25 ex.
13/6. Vingäng 1 ex.
15/6. Långflon (två olika lokaler) 3 ex.

Om lokalens beskaffenhet och sländornas uppträdande vid Sandnäs må några korta meddelanden lämnas. — Älven framrinner, lugnt och i mäktiga serpentiner, i en djupt eroderad dalgång, som uppåt begränsas av skogklädda höjder. Närmare flodfåran utbreda sig tämligen plana åker- och ängsmarker, här och var med inslag av lövbuskar och spridda träd. Jordmånen är sandig. Stranden stupar brant mot älven, bildande 8—10 m. höga, av ren sand uppbyggda nipor, vilka äro nakna eller ställvis bevuxna med spridda tuvor av gräs och örter. I älven saknas vegetation fullständigt. — De första exemplaren av *Neuronia* observerades mot kvällen d. 9/6, som var en solig, lugn och varm dag. De flögo i branten mot älven och slogo till på vegetationen eller på den nakna marken alldeles invid vattenkanten. Innan djuren blivit skrämda, var deras flykt långsam och fladdrande; varsnade de fara, försökte de däremot med snabba kast rädda sig och gjorde därunder ofta långa flygturer ut över vattnet. Länge brukade det dock ej dröja, innan de återvände till nipan, som förefôll att vara deras älsklingstillhåll. Nästa förmiddag, då vädret fortfarande var vackert, uppträdde *Neuronia* på samma plats och i något större antal. Ett 10-tal ex. infångades medan ännu flera, som voro inom räckhåll för håven, lämnades i fred.

Motala och Omberg i maj 1934.

C. H. Lindroth. Th. Palm.